

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. június 16.
(OR. en)

10349/22

EF 172
ECOFIN 630
DELECT 94

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Címzett:	a Tanács Főtitkársága
Biz. dok. sz.:	C(2022) 3801 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2022.6.14.) az (EU) 575/2013 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kockázati tényezők belső modellen alapuló módszer szerinti modellezhetőségének az említett rendelet 325be. cikkének (3) bekezdése szerinti értékelésére vonatkozó kritériumokat, és az említett értékelés gyakoriságát meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a C(2022) 3801 final számú dokumentumot.

Melléklet: C(2022) 3801 final

Brüsszel, 2022.6.14.
C(2022) 3801 final

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2022.6.14.)

az (EU) 575/2013 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kockázati tényezők belső modellen alapuló módszer szerinti modellezhetőségének az említett rendelet 325be. cikkének (3) bekezdése szerinti értékelésére vonatkozó kritériumokat, és az említett értékelés gyakoriságát meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS HÁTTERE

Az 575/2013/EU rendelet (a továbbiakban: a rendelet) 325be. cikkének (3) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy az Európai Bankhatóság (EBH) által az 1093/2010/EU rendelet 10–14. cikkével összhangban benyújtott standardtervezetek alapján felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kockázati tényezők modellezhetőségének a rendelet 325be. cikkének (1) bekezdése szerinti értékelésére vonatkozó kritériumoknak és az értékelés gyakoriságának a meghatározása céljából.

A technikaistandard-tervezetek jóváhagyásáról a Bizottság az EBH létrehozásáról szóló 1093/2010/EU rendelet 10. cikkének (1) bekezdésével összhangban az azok kézhezvételétől számított három hónapon belül határoz. Ha az Unió érdeke úgy kívánja, a Bizottság csak részben vagy módosításokkal is jóváhagyhatja a standardtervezeteket, figyelemmel az említett cikkekben meghatározott egyedi eljárásra.

2. AZ AKTUS ELFOGADÁSÁT MEGELŐZŐ KONZULTÁCIÓK

Az 1093/2010/EU rendelet 10. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésével összhangban az EBH nyilvános konzultációt folytatott a Bizottsághoz benyújtott technikaistandard-tervezetekről. Az EBH 2019. június 27-én konzultációs anyagot tett közzé az internetes oldalán, és a nyilvános konzultáció 2019. október 4-én zárult le. Emellett az EBH felkérte az 1093/2010/EU rendelet 37. cikke alapján létrehozott Banki Érdekképviselési Csoportját, hogy adjon tanácsot a standardtervezeteket illetően. A technikaistandard-tervezetek benyújtásával együtt az EBH azt is ismertette, hogy a Bizottsághoz benyújtott végleges technikaistandard-tervezetek kialakításakor hogyan vette figyelembe a konzultációk eredményét.

Az 1093/2010/EU rendelet 10. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésével összhangban az EBH a technikaistandard-tervezetekkel együtt az általa készített hatásvizsgálatot, valamint a technikaistandard-tervezetekhez kapcsolódó költség-haszon elemzést is benyújtotta a Bizottságnak. Az elemzés megtalálható a <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/market-risk/draft-technical-standards-on-the-ima-under-the-frtb> weboldalon, a végleges szabályozástechnikai standardtervezetek 26–34. oldalán.

3. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS JOGI ELEMEI

A végleges technikaistandard-tervezetek meghatározzák a kockázati tényezők modellezhetőségének a rendelet 325be. cikkének (1) bekezdése szerinti értékelésére vonatkozó kritériumokat és az értékelés gyakoriságát.

A végleges technikaistandard-tervezetek két különböző kritériumot határoznak meg az intézmények számára a kockázati tényező modellezhetőségének értékeléséhez: a) legalább 24 olyan megerősíthető ár azonosítása, amelyek reprezentatívak a kockázati tényezőre nézve az előző 12 hónapban, olyan 90 napos vagy annál hosszabb időszak nélkül, amelyben a megerősíthető árak közül négynél kevesebb volt reprezentatív a kockázati tényezőre nézve; vagy b) legalább 100 olyan megerősíthető ár azonosítása, amelyek reprezentatívak a kockázati tényezőre nézve az előző 12 hónapban.

Emellett a végleges technikaistandard-tervezetek meghatározzák azokat a követelményeket, amelyek teljesülésével az ár megerősíthetőnek minősül, valamint azokat a követelményeket, amelyek alapján a megerősíthető árak a modellezhetőség értékelése céljából reprezentatívnak tekinthetők a kockázati tényezőkre nézve.

A végleges technikaistandard-tervezetek tartalmazzák az egyes tipológiákhoz tartozó kockázati tényezők modellezhetőségének értékelésére vonatkozó kritériumok meghatározását is. A végleges technikaistandard-tervezetek külön rendelkezéseket tartalmaznak a görbékhez, felületekhez, kockákhoz tartozó kockázati tényezőkre és a parametrikus függvényekre vonatkozóan. A kritériumok mindezen esetekben kihatással vannak a végleges technikaistandard-tervezetekben a modellezhetőség értékelése céljából meghatározott megfelelő kategorizálási módszerekre.

Végezetül a végleges technikaistandard-tervezetek meghatározzák, hogy az intézményeknek milyen gyakorisággal kell elvégezniük a modellezhetőség értékelését.

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2022.6.14.)

az (EU) 575/2013 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kockázati tényezők belső modellen alapuló módszer szerinti modellezhetőségének az említett rendelet 325be. cikkének (3) bekezdése szerinti értékelésére vonatkozó kritériumokat, és az említett értékelés gyakoriságát meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 325be. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) A kockázati tényezők modellezhetőségének az 575/2013/EU rendelet 325be. cikkének (1) bekezdésében említett értékelése annak a megfelelő kockázati mértéknek a meghatározását szolgálja, amelyet az intézményeknek a piaci kockázat szavatolótőke-követelményének kiszámításához kell használniuk minden olyan kockázati tényező esetében, amelyet az 575/2013/EU rendelet harmadik része IV. címének 1b. fejezetében meghatározott, az intézmény alternatív belső modelljén alapuló módszerhez figyelembe vettek vagy figyelembe vesznek. A modellezhető kockázati tényezőkre az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikke szerint kiszámított várható többletveszteség-kockázati mértéket, míg a nem modellezhető kockázati tényezőkre az említett rendelet 325bk. cikke szerint kiszámított stresszforgatókönyvi kockázati mértéket kell alkalmazni.
- (2) A várható többletveszteség-kockázati mértéknek a kockázati tényezők valószínűségi eloszlását egy olyan kellően hosszú múltbeli időszakra vonatkozóan kell figyelembe vennie, amelyben az említett kockázati tényezőkre vonatkozó releváns piaci adatok megfigyelhetők. Ezért egy kockázati tényező akkor tekinthető modellezhetőnek, ha elegendő számú, rá nézve reprezentatív, megfigyelhető és megerősíthető ár áll rendelkezésre. Az említett értékelés elvégzéséhez az előző adatszolgáltatási vonatkozási időpontban véget érő 12 hónapos megfigyelési időszak helyénvaló. Előfordulhat, hogy az adatok késve állnak rendelkezésre, ezért ennek figyelembe vétele érdekében az intézmények számára lehetővé kell tenni, hogy e 12 hónapos

¹ HL L 176., 2013.6.27., 1. o.

megfigyelési időszak helyett egy előrehozott 12 hónapos időszakot alkalmazzanak. Az uniós gyakorlatok összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében az ilyen előrehozatalt egy hónapra kell korlátozni. Ugyanebből az okból az intézményeknek következetesen alkalmazniuk kell ezeket az előrehozott időszakokat az azonos típusú valamennyi kockázati tényezőre, és részletes dokumentációt kell szolgáltatniuk illetékes hatóságuk számára az ilyen előrehozott időszakok alkalmazásáról.

- (3) Előfordulhat, hogy az intézmények a saját kereskedési tevékenységükből nem jutnak hozzá az összes olyan árinformációhoz, amely a modellezhetőség értékeléséhez szükséges. Ezért annak értékelésekor, hogy a kockázati tényezők modellezhető-e, az intézmények számára azt is lehetővé kell tenni, hogy harmadik fél adatszolgáltatótól vásárolt árinformációkat is felhasználhassanak, feltéve, hogy ezek az árak megerősíthetők, és e harmadik fél adatszolgáltatók árinformációinak érvényességét független audit keretében ellenőrzik.
- (4) A kockázati tényezők modellezhetőségének értékelésében kulcsfontosságú lépés annak értékelése, hogy az azonosított, megerősíthető árak reprezentatívak-e e kockázati tényezőkre nézve. A megerősíthető ár akkor tekinthető az intézmény kockázati tényezőjére nézve reprezentatívnak, ha az intézmény elterjedt kvantitatív módszerek alkalmazásával ki tudja nyerni a kockázati tényező értékét a megerősíthető ár értékéből. Néhány ilyen módszer esetében további bemeneti adatokra van szükség ahhoz, hogy az intézmények ki tudják nyerni a kockázati tényező értékét, ami bonyolultabbá teszi a megerősíthető árak reprezentativitásának bizonyítását. Ezért ezeknek a módszereknek, valamint szükség esetén a további bemeneti adatoknak, objektív és megfelelően dokumentált információkon kell alapulniuk, ezáltal megelőzve, hogy az intézmények nem megbízható feltételezéseket alkalmazzanak. A megerősíthetőség és a reprezentativitás hiánya miatt a nemzetközi standardokkal összhangban a biztosítékegyeztetés vagy -értékelés nem tekinthető a megerősíthető árak elfogadható forrásának.
- (5) Amennyiben a kockázati tényezők egy görbe, felület vagy kocka pontjai, e kockázati tényezők modellezhetőségét az adott görbe, felület vagy kocka egyes kategóriáinak modellezhetősége szerint kell értékelni, az adott kategóriához tartozó kockázati tényezők közös jellemzői miatt. Az adott kategória modellezhetőségét ezért az adott kategóriához rendelt összes megerősíthető ár alapján kell értékelni, míg a valamely kategória egyik kockázati tényezőjére nézve reprezentatív megerősíthető árakat úgy kell tekinteni, hogy azok reprezentatívak az ugyanabba a kategóriába tartozó valamennyi kockázati tényezőre nézve. Ezen túlmenően az intézmények számára lehetővé kell tenni, hogy szűkebb kategóriákat válasszanak, vagy ha egy adott görbe, felület vagy kocka esetében azt megfelelőbbnek ítélik, az általuk meghatározott alternatív kategóriákat.
- (6) Továbbá, a kockázati tényezők modellezhetőségére vonatkozó kritériumoknak ki kell terjedniük azokra az esetekre is, amikor az intézmény parametrikus függvényt használ egy görbe, felület vagy kocka ábrázolására, és a függvényparamétereket a kockázatomérési modelljében kockázati tényezőként határozza meg. Ezekben az esetekben az említett kritériumokban meg kell határozni, hogy miként kell elvégezni a modellezhetőség értékelését, és figyelembe kell venni az említett parametrikus függvények és a függvényparaméterek sajátosságait.

- (7) Annak elősegítése érdekében, hogy az illetékes hatóságok értékelni tudják az e rendeletnek való megfelelést, szükséges meghatározni, hogy az intézményeknek hogyan kell alkalmazniuk az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének e) pontjában előírt általános dokumentációs követelményt, amikor a kockázati tényező modellezhetőségét értékelik.
- (8) Ez a rendelet az Európai Bankhatóság által a Bizottsághoz benyújtott szabályozástechnikai standardtervezeteken alapul.
- (9) Az Európai Bankhatóság nyilvános konzultációt folytatott az e rendelet alapját képező szabályozástechnikai standardtervezetéről, elemezte az ezzel összefüggésben felmerülő lehetséges költségeket és hasznot, és kikérte az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 37. cikke alapján létrehozott Banki Érdekképviseleti Csoport tanácsát²,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A görbéhez, felülethez vagy kockához nem tartozó kockázati tényezők modellezhetőségének értékelésére vonatkozó kritériumok

1. Az 575/2013/EU rendelet 325be. cikkének (1) bekezdésében említett pozíciók görbéhez, felülethez vagy kockához nem tartozó kockázati tényezői modellezhetőként értékelendők, ha a következő kritériumok valamelyike teljesül:
- a) az (EU) 2021/451 bizottsági végrehajtási rendelet³ 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett, előző adatszolgáltatási vonatkozási időpontban véget érő 12 hónapos megfigyelési időszakban mindkét következő feltétel teljesül:
- i. az intézmény e kockázati tényező tekintetében legalább 24 megerősíthető ár meglétét állapította meg e rendelet 2. cikkével összhangban, amelyek megfigyelési dátumai eltérőek, és amelyeket e rendelet 3. cikkével összhangban az adott kockázati tényezőre nézve reprezentatívnak tekintenek;
- ii. nem volt olyan 90 napos vagy annál hosszabb időszak, amelyben az i. pontban említett megerősíthető árak közül négyenél kevesebb volt;
- b) az a) pontban említett 12 hónapos megfigyelési időszakban az intézmény e kockázati tényező tekintetében legalább 100, az e rendelet 2. cikke szerinti megerősíthető ár meglétét állapította meg, amelyek megfigyelési dátumai eltérőek, és amelyek e rendelet 3. cikkével összhangban az adott kockázati tényezőre nézve reprezentatívak.

² Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

³ A Bizottság (EU) 2021/451 végrehajtási rendelete (2020. december 17.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az intézmények felügyeleti adatszolgáltatása tekintetében történő alkalmazására vonatkozó végrehajtás-technikai standardok megállapításáról és a 680/2014/EU végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 97., 2021.3.19., 1. o.).

2. Az intézmény az (1) bekezdésben említett 12 hónapos időszak helyett az (EU) 2021/451 végrehajtási rendelet 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett előző adatszolgáltatási vonatkozási időpont előtt legkorábban egy hónappal végződő 12 hónapos időszakot (a továbbiakban: előrehozott időszak) alkalmazhat, amennyiben a következő feltételek mindegyike teljesül:
 - a) az intézmény ezt az előrehozott időszakot következetesen alkalmazza az érintett kockázati tényezővel azonos típusú valamennyi kockázati tényezőre;
 - b) az intézmény ezt az előrehozott időszakot következetesen alkalmazza az idő folyamán;
 - c) az intézmény részletes leírást ad az illetékes hatóságnak az említett előrehozott időszak alkalmazásáról.

2. cikk

Megerősíthető árak

1. Az ár akkor tekintendő megerősíthetőnek, ha a következő feltételek bármelyike teljesül:
 - a) az árat olyan ügylet alapján állapítják meg, amelyben az intézmény részt vett, és amelyet szokásos piaci feltételek mellett kötöttek meg;
 - b) az árat olyan ügylet alapján állapítják meg, amelyet harmadik felek szokásos piaci feltételek mellett kötöttek meg, és amely teljesíti az (5) bekezdésben meghatározott valamennyi feltételt;
 - c) az árat azon aktuális jóhiszemű versenyképes vételi, illetve eladási ajánlattételi ár alapján állapítják meg, amelyet szokásos piaci feltételek mellett maga az intézmény vagy harmadik felek ajánlanak meg, vagyis azon érték alapján, amelyen az intézmény vagy a harmadik felek kötelezettséget vállaltak arra, hogy az ügyletet a kereskedési szokásoknak megfelelően hajtják végre, és amely teljesíti az (5) bekezdésben meghatározott valamennyi feltételt.
2. Az (1) bekezdéstől eltérően az ár nem tekintendő megerősíthetőnek, ha a következő feltételek bármelyike teljesül:
 - a) az árat az ugyanazon csoporthoz tartozó két jogalany közötti ügylet, vagy vételi, illetve eladási ajánlattételi ár alapján állapítják meg;
 - b) az árat olyan ügylet, vagy vételi, illetve eladási ajánlattételi árak alapján állapítják meg, amelyek volumene elhanyagolható az ügyletek szokásos volumenéhez vagy az aktuális piaci feltételeket tükröző ajánlattételi árakhoz képest;
 - c) az árat olyan ajánlattételi árak alapján állapítják meg, amelyeknél a vételi és eladási ár közötti különbség lényegesen eltér az aktuális piaci feltételeket tükröző különbségtől;

- d) az árat olyan ügylet alapján állapítják meg, amelyet kizárólag az e rendelet 1. cikkében meghatározott kritériumokat teljesítő, elegendő számú megerősíthető ár azonosítása céljából hajtottak végre;
- e) az árat olyan ajánlattételi árak alapján állapítják meg, amelyeket kizárólag az e rendelet 1. cikkében meghatározott kritériumokat teljesítő, elegendő számú megerősíthető ár azonosítása céljából vállaltak.
3. A megerősíthető ár megfigyelési dátuma ügylet alapul vétele esetén a végrehajtás dátuma, vételi, illetve eladási ajánlattételi ár alapul vétele esetén pedig a vállalat dátuma. A megerősíthető árak megfigyelési dátumait adatforrástól függetlenül egységesen, egyetlen időzóna alapján kell rögzíteni.
4. E cikk alkalmazásában harmadik fél adatszolgáltató olyan vállalkozás, amely adatokat szolgáltat ügyletekről és ajánlattételi árakról intézmények számára e rendelet 1. cikke alkalmazásában, ideértve a 600/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ 2. cikke (1) bekezdésének 36a. pontjában meghatározott adatszolgáltatókat, és a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁵ 4. cikke (1) bekezdésének 19. pontjában meghatározott multilaterális rendszereket.
5. Az ügylet, vagy a vételi, illetve eladási ajánlattételi ár csak akkor használható az (1) bekezdés b) és c) pontjának alkalmazásában, ha a következő feltételek mindegyike teljesül:
- a) az ügyletet vagy az ajánlattételi árakat harmadik fél adatszolgáltató dolgozta fel vagy gyűjtötte össze;
- b) a harmadik fél adatszolgáltató vagy az intézmény vállalta, hogy kérésre bizonyítékot szolgáltat az intézmény illetékes hatóságának az ügyletről vagy az ajánlattételi árakról, valamint az ügylet vagy az ajánlattételi árak alapján megállapított ár megerősíthetőségéről;
- c) a harmadik fél adatszolgáltató közölte az intézménnyel az ügylet vagy az ajánlattételi árak megfigyelésének dátumát, valamint az ügyletre vagy az ajánlattételi árakra vonatkozó minimális információkat, amelyek lehetővé teszik az intézmény számára, hogy a megerősíthető árat azokhoz a kockázati tényezőkhöz rendelje, amelyekre nézve az ügylet vagy az ajánlattételi árak alapján megállapított ár e rendelet 3. cikkével összhangban reprezentatív;
- d) az intézmény ellenőrizte, hogy a harmadik fél adatszolgáltatót legalább évente, harmadik fél vállalkozás által elvégzett, az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének második albekezdése szerinti független auditnak vetik alá az árinformációinak, irányítási rendszerének és eljárásainak érvényességét illetően, továbbá hozzáfér az audit eredményeihez és az auditjelentésekhez annak érdekében,

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 600/2014/EU rendelete a pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 84. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.).

hogy kérésre tájékoztathassa az illetékes hatóságát az említett eredményekről és jelentésekről.

6. Az (5) bekezdés d) pontjának alkalmazásában a független audit a következők mindegyikét értékeli:
 - a) rendelkezik-e a harmadik fél adatszolgáltató az ahhoz szükséges információkkal, hogy ellenőrizze az ár megerősíthetőségét, és a megerősíthető árat azokhoz a kockázati tényezőkhöz rendelje, amelyekre nézve ez az ár a rendelet 3. cikkével összhangban reprezentatív;
 - b) képes-e bizonyítani a harmadik fél adatszolgáltató az a) pontban említett információk integritását;
 - c) rendelkezik-e a harmadik fél adatszolgáltató az a) pontban említett információk kezeléséhez szükséges belső eljárásokkal és elegendő számú – megfelelő készségekkel rendelkező – személyzettel;
 - d) terheli-e szerződéses kötelezettség a harmadik fél adatszolgáltatót az ár megerősíthetőségének előzetes ellenőrzésére, amennyiben a harmadik fél adatszolgáltató nem bocsátja az intézmény rendelkezésére az ár megerősíthetőségének ellenőrzéséhez szükséges információkat.
7. Amennyiben a harmadik fél adatszolgáltató nem bocsátja az intézmény rendelkezésére az ár megerősíthetőségének ellenőrzéséhez szükséges információkat, az intézmény képes bizonyítani az illetékes hatóság felé, hogy a harmadik fél adatszolgáltatót szerződéses kötelezettség terheli az ár megerősíthetőségének ellenőrzésére.

3. cikk

A megerősíthető árak reprezentativitása a kockázati tényezőkre nézve

1. A megerősíthető ár akkor tekinthető reprezentatívnak a kockázati tényezőre nézve a megfigyelés dátumától kezdődően, ha a következő feltételek mindegyike teljesül:
 - a) szoros kapcsolat áll fenn a kockázati tényező és a megerősíthető ár között;
 - b) az intézmény konceptuálisan megalapozott módszert határozott meg a kockázati tényező értékének a megerősíthető ár értékéből való kinyerésére.

A b) pont alkalmazásában a módszerben használt, a megerősíthető ártól eltérő bemeneti adatoknak vagy kockázati tényezőknek objektív adatokon kell alapulniuk.

2. Az 1. cikk alkalmazásában egy megerősíthető ár az összes olyan kockázati tényező tekintetében figyelembe vehető megfigyelésként, amelyre nézve reprezentatív az (1) bekezdéssel összhangban.
3. Amennyiben egy intézmény szisztematikus hitelkockázati vagy részvénypiaci kockázati tényezővel veszi figyelembe a kibocsátók egy körének adott tulajdonságaival – többek között az e kibocsátók országával, régiójával vagy ágazatával – kapcsolatos piaci szintű változásokat, a piaci indexeknek vagy az egyes

kibocsátók instrumentumainak a megerősíthető árai csak akkor tekinthetők reprezentatívnak az adott szisztematikus kockázati tényezőre nézve, ha azok az adott szisztematikus kockázati tényezővel azonos tulajdonságokkal rendelkeznek.

4. cikk

A görbéhez, felülethez vagy kockához tartozó kockázati tényezők modellezhetőségének értékelésére vonatkozó kritériumok

1. Az 575/2013/EU rendelet 325be. cikkének (1) bekezdésében említett pozíciók görbéhez, felülethez vagy kockához tartozó kockázati tényezői modellezhetőként értékelendők a következő lépésekkel az alábbi sorrendben:
 - a) az intézmény e rendelet 5. cikkével összhangban minden egyes görbe, felület vagy kocka esetében meghatározza a kockázati tényezők releváns kategóriáit;
 - b) az intézmény a (2) bekezdéssel összhangban meghatározza az a) pontban említett releváns kategóriák modellezhetőségét;
 - c) az intézmény modellezhetőnek tekint minden olyan kockázati tényezőt, amely a (2) bekezdéssel összhangban modellezhetőnek tekintett kategóriába tartozik.
2. Annak értékelésére, hogy egy kategória modellezhető-e, a következő kritériumok valamelyike alkalmazandó:
 - a) az (EU) 2021/451 végrehajtási rendelet 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett előző adatszolgáltatási vonatkozási időpontban véget érő 12 hónapos megfigyelési időszakban:
 - i. az intézmény az adott kategória tekintetében legalább 24 megerősíthető ár meglétét állapította meg e rendelet 2. cikkével összhangban, amelyek megfigyelési dátumai eltérőek, és amelyeket az adott kategóriához rendeltek, és
 - ii. nem volt olyan 90 napos vagy annál hosszabb időszak, amelyben az i. pontban említett megerősíthető árak közül négyénél kevesebb volt;
 - b) az a) pontban említett 12 hónapos megfigyelési időszakban az intézmény az adott kategória tekintetében legalább 100 megerősíthető árat állapított meg e rendelet 2. cikkével összhangban, amelyek megfigyelési dátumai eltérőek, és amelyeket az adott kategóriához rendeltek.
3. Az intézmény a (2) bekezdésben említett 12 hónapos időszak helyett az (EU) 2021/451 végrehajtási rendelet 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett előző adatszolgáltatási vonatkozási időpont előtt legkorábban egy hónappal végződő 12 hónapos időszakot (a továbbiakban: előrehozott időszak) alkalmazhat, amennyiben a következő feltételek mindegyike teljesül:
 - a) az intézmény ezt az előrehozott időszakot következetesen alkalmazza a görbe, felület vagy kocka valamennyi kategóriájára;

- b) az intézmény ezt az előrehozott időszakot következetesen alkalmazza az idő folyamán;
 - c) az intézmény részletes leírást ad az illetékes hatóságnak az említett előrehozott időszak alkalmazásáról.
4. Egy megerősíthető árat akkor kell hozzárendelni egy adott kategóriához, ha az adott kategóriához tartozó kockázati tényezőre nézve reprezentatív e rendelet 3. cikkével összhangban.
 5. A (4) bekezdés alkalmazásában az intézmény kockázati tényezőnek tekintheti a kategóriába tartozó görbe, felület vagy kocka bármely pontját, függetlenül attól, hogy az adott pont a kockázatmérési modellben szereplő kockázati tényező-e.

5. cikk

A görbékhez, felületekhez vagy kockákhoz tartozó kockázati tényezők kategorizálási módszerei

1. Minden egyes olyan görbe, felület vagy kocka esetében, amelyhez egy kockázati tényező tartozik, az intézmények az adott görbe, felület vagy kocka kategóriáit vagy a (2) bekezdésben említett előre meghatározott sztenderd kategóriák használatával, vagy – ha teljesítik a (3) bekezdés követelményeit – a saját maguk által meghatározott kategóriák használatával határozzák meg.
2. Az (1) bekezdés alkalmazásában az előre meghatározott sztenderd kategóriák a következők:
 - a) a (3) bekezdés 1. táblázatának i. sorában említett kilenc kategória azon, egyetlen „*t*” éves lejáratú dimenzióval rendelkező kockázati tényezők esetében, amelyeket a következő tág kockázati tényező-kategóriákhoz rendeltek:
 - i. „kamatláb”, kivéve a „volatilitás” tág kockázati tényező-alkategóriához rendelt kockázati tényezőket;
 - ii. „deviza”, kivéve a „volatilitás” tág kockázati tényező-alkategóriához rendelt kockázati tényezőket;
 - iii. „áru”, kivéve az „energiaárak volatilitása és a kibocsátáskereskedelmi egység-árak volatilitása”, a „nemesfémárak volatilitása és a nemvasfém-árak volatilitása” és az „egyéb nyersanyagárak volatilitása” tág kockázati tényező-alkategóriákhoz rendelt kockázati tényezőket;
 - b) a (3) bekezdés 1. táblázatának ii. sorában említett hat kategória azon, egynél több „*t*” éves lejáratú dimenzióval rendelkező kockázati tényezők minden egyes lejáratú dimenziója esetében, amelyeket a következő tág kockázati tényező-kategóriákhoz rendeltek:
 - i. „kamatláb”, kivéve a „volatilitás” tág kockázati tényező-alkategóriához rendelt kockázati tényezőket;

- ii. „deviza”, kivéve a „volatilitás” tág kockázatitényező-alkategóriához rendelt kockázati tényezőket;
 - iii. „áru”, kivéve az „energiaárak volatilitása és a kibocsátáskereskedelmi egység-árak volatilitása”, a „nemesfémárak volatilitása és a nemvasfém-árak volatilitása” és az „egyéb nyersanyagárak volatilitása” tág kockázatitényező-alkategóriákhoz rendelt kockázati tényezőket;
- c) a (3) bekezdés 1. táblázatának iii. sorában említett öt kategória azon, egy vagy több „t” éves lejáratú dimenzióval rendelkező kockázati tényezők minden egyes lejáratú dimenziója esetében, amelyeket a következő tág kockázatitényező-kategóriákhoz rendeltek:
- i. „hitelkockázati felár”, kivéve a „volatilitás” tág kockázatitényező-alkategóriához rendelt kockázati tényezőket;
 - ii. „részvény”, kivéve a „volatilitás (magas piaci kapitalizáció)” és a „volatilitás (alacsony piaci kapitalizáció)” tág kockázatitényező-alkategóriákhoz rendelt kockázati tényezőket;
- d) a (3) bekezdés 1. táblázatának iv. sorában említett öt kategória azon kockázati tényezők esetében, amelyek egy vagy több, az opciók deltájának („ δ ”) alkalmazásával kifejezett moneyness dimenzióval rendelkeznek;
- e) a (3) bekezdés 1. táblázatának iii. sorában említett öt kategória és a (3) bekezdés 1. táblázatának iv. sorában említett öt kategória azon kockázati tényezők esetében, amelyeket az alábbi tág kockázatitényező-kategóriákhoz rendeltek:
- i. „deviza”, a „volatilitás” tág kockázatitényező-alkategóriához rendelt kockázati tényezők esetében;
 - ii. „hitelkockázati felár”, a „volatilitás” tág kockázatitényező-alkategóriához rendelt kockázati tényezők esetében;
 - iii. „részvény”, a „volatilitás (magas piaci kapitalizáció)” és a „volatilitás (alacsony piaci kapitalizáció)” tág kockázatitényező-alkategóriákhoz rendelt kockázati tényezők esetében;
 - iv. „áru”, az „energiaárak volatilitása és a kibocsátáskereskedelmi egység-árak volatilitása”, a „nemesfémárak volatilitása és a nemvasfém-árak volatilitása” és az „egyéb nyersanyagárak volatilitása” tág kockázatitényező-alkategóriákhoz rendelt kockázati tényezők esetében;
- f) a (3) bekezdés 1. táblázatának ii. sorában említett hat kategória, a (3) bekezdés 1. táblázatának iii. sorában említett öt kategória, valamint a (3) bekezdés 1. táblázatának iv. sorában említett öt kategória azon kockázati tényezők esetében, amelyeket a „kamatláb” tág kockázatitényező-kategóriához és a „volatilitás” tág kockázatitényező-alkategóriához rendeltek, valamint lejáratú, esedékességi és moneyness dimenzióval rendelkeznek.

A d) pont alkalmazásában az olyan opciós piacok esetében, amelyek a moneyness meghatározásához az opció deltájától eltérő módszereket alkalmaznak, az intézményeknek a

(3) bekezdés 1. táblázatának iv. sorában említett kategóriákat az említett opciós piacokon irányadó módszerekhez kell igazítaniuk az intézmény saját árazási modelljeiből származó kvantitatív technikák alkalmazásával, feltéve, hogy ezeket az árazási modelleket megfelelően dokumentálták és azokat függetlenül felülvizsgálták.

3. A (2) bekezdés alkalmazásában a sztenderd kategória kisebb kategóriákra osztható.

1. táblázat

Kategória száma	1	2	3	4	5	6	7	8	9
i.	$0 \leq t < 0.75$	$0.75 \leq t < 1.5$	$1.5 \leq t < 4$	$4 \leq t < 7$	$7 \leq t < 12$	$12 \leq t < 18$	$18 \leq t < 25$	$25 \leq t < 35$	$35 \leq t$
ii.	$0 \leq t < 0.75$	$0.75 \leq t < 4$	$4 \leq t < 10$	$10 \leq t < 18$	$18 \leq t < 30$	$30 \leq t$			
iii.	$0 \leq t < 1.5$	$1.5 \leq t < 3.5$	$3.5 \leq t < 7.5$	$7.5 \leq t < 15$	$15 \leq t$				
iv.	$0 \leq \delta < 0.05$	$0.05 \leq \delta < 0.3$	$0.3 \leq \delta < 0.7$	$0.7 \leq \delta < 0.95$	$0.95 \leq \delta \leq 1$				

4. Az (1) bekezdés alkalmazásában az intézmények akkor határozhatnak meg saját maguk kategóriákat egy adott görbére, felületre vagy kockára vonatkozóan, ha a következő feltételek mindegyike teljesül:

- a kategóriák az egész görbét, felületet vagy kockát lefedik;
- a kategóriák között nincs átfedés;
- minden egyes kategória pontosan egy kockázati tényezőt tartalmaz, amely az intézmény valamely kereskedési részlege portfóliójának értékében bekövetkező elméleti változások kiszámításának részeként az (EU) 575/2013 rendelet 325bg. cikkében meghatározott, eredményvizsgálatra vonatkozó követelménynek való megfelelés értékelését szolgálja.

5. Egy adott lejáratú kategóriába tartozó „hitelkockázati felár” tág kockázati tényező-kategória kockázati tényezői modellezhetőségének értékelése céljából az intézmény csak akkor csoportosíthatja át egy kategória megerősíthető árait a rövidebb lejáratokhoz kapcsolódó szomszédos kategóriához, ha a következő feltételek mindegyike teljesül:

- az intézménynek nincs kitétsége a hosszabb lejáratokat tartalmazó kategóriához tartozó egyetlen kockázati tényezővel szemben sem, és ezért a kockázatkezelési modelljében e kockázati tényezők egyikét sem alkalmazza;
- bármely megerősíthető árat csak egyetlen lejáratú kategóriában vesz figyelembe;
- bármely megerősíthető árat csak egyszer csoportosít át.

6. cikk

A parametrikus görbe, felület vagy kocka függvényparamétereit ábrázoló kockázati tényezők modellezhetőségének értékelésére vonatkozó kritériumok

1. Azok az intézmények, amelyek egy vagy több parametrikus függvényt használnak görbe, felület vagy kocka ábrázolására, és a függvényparamétereket kockázati tényezőként beépítik a belső kockázatmérési modelljeikbe, e függvényparaméterek modellezhetőségét oly módon értékelik, hogy minden egyes parametrikus függvényre a következő lépéseket alkalmazzák az alábbi sorrendben:
 - a) azonosítják a görbe, a felület vagy a kocka azon pontjait, amelyeket a parametrikus függvény kalibrálásához használtak;
 - b) úgy alkalmazzák az 5. cikk (2) bekezdésében meghatározott kategorizálási módszert, mintha a kockázatmérési modelljükben szereplő kockázati tényezők az a) pont szerint azonosított pontok lennének;
 - c) a 4. cikk (2) és (3) bekezdésével összhangban úgy értékelik az 5. cikk (2) bekezdésében meghatározott kategorizálási módszerrel létrehozott kategóriák modellezhetőségét, mintha a kockázatmérési modelljükben szereplő kockázati tényezők az a) pontnak megfelelően azonosított pontok lennének.
2. Valamely függvényparaméter (1) bekezdésben említett modellezhetőségének értékelése a görbe, a felület vagy a kocka azon pontjainak azonosításával történik, amelyeket az említett függvényparaméter kalibrálásához használtak. Amennyiben az azonosított pontok csak az (1) bekezdés c) pontja szerint modellezhetőként értékelt kategóriákhoz tartoznak, a függvényparaméter modellezhetőként értékelendő.

7. cikk

Dokumentáció

1. Az intézményeknek belső politikáikban dokumentálniuk kell a következők mindegyikét:
 - a) a belső kockázatmérési modelljükben alkalmazott azon kockázati tényezők köre és leírása, amelyek a modellezhetőség értékelésének tárgyát képezik;
 - b) a kockázati tényezők modellezhetőségének értékeléséhez használt megerősíthető árinformációk forrásai;
 - c) azok a kritériumok, amelyek alapján egy ár a 2. cikkel összhangban megerősíthetőnek tekinthető, beleértve annak ismertetését, hogy az intézmény miként értékeli, hogy egy ügylet vagy egy vállalt ajánlattételi ár volumene nem elhanyagolható-e a 2. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említettek szerint, továbbá, hogy a vételi és eladási ár közötti különbség észszerű-e a 2. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említettek szerint;
 - d) a kockázati tényezők tekintetében a megerősíthető árak reprezentativitásának a 3. cikk szerinti meghatározásához használt hozzárendelési eljárás és kritériumok, ideértve a kockázati tényező értékének a megerősíthető árakból történő kinyerésére

használt módszer, továbbá a módszerhez esetlegesen szükséges további bemeneti adatok ismertetését;

- e) a parametrikus görbék, felületek vagy kockák modellezhetőségének 6. cikk szerinti értékelése;
 - f) az 5. cikkben említett kategorizálási módszerek alkalmazása, meghatározva azt is, hogy az intézmény alkalmazza-e az 5. cikk (5) bekezdését, és ha igen, hogyan;
 - g) előrehozott 12 hónapos időszak alkalmazása az 1. cikk (2) bekezdésével vagy a 4. cikk (3) bekezdésével összhangban.
2. Az intézményeknek minden egyes kockázati tényező tekintetében legalább egy évig nyilvántartást kell vezetniük a modellezhetőség értékelésének eredményeiről, beleértve az (1) bekezdésben említett dokumentációt is. Azon kockázati tényezők esetében, amelyekre vonatkozóan még nem áll rendelkezésre egy év eredménye, az intézmények a lehető legtöbb rendelkezésre álló eredményről vezetnek nyilvántartást.

8. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én. 2022.6.14.

a Bizottság részéről

elnök

Ursula VON DER LEYEN